

ΚΛΕΙΩ



ΑΡΙΘΜ. 19.
Τόμος Α΄.

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου έκάστου έτους, έτησία μόνον και προσληρωτία:
Πενταχού φεύγκ. χρ. 20 ή μάκρ. 16.

ΕΤΟΣ Α.
τῆ 1/13. Οκτωβρίου 1885.

Η ΠΡΩΤΗ ΗΡΩΪΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

I.

Αί αρχαιόταται παραδόσεις τῆς γερμανικῆς ιστορίας ἐξυμνοῦσι τὴν ἀρετὴν γυναικὸς τινος, τὴν ὁποίαν οἱ μνημονεύοντες ἐν τοῖς συγγράμμασι τῶν ἀρχαίων συγγραφῆς περιγράφουσι δι' ὀλίγων μὲν, ἀλλ' εὐκρινῶν καὶ ἀνεξάλειπτων γραμμῶν. Ἡ χαλύβδινος γραφὴ τοῦ Τακίτου ἐχάραξε διὰ τὴν αἰωνιότητα τὴν τραγικὴν τύχην τῆς γερμανίδος ταύτης γυναικὸς. Ἐν τούτοις τὸ ὄνομά της εὐρίσκεται μόνον παρ' ἐπιπέων ἀρχαίων μαρτύρων,

παρὰ Στράβωνι τῷ Γεωγράφῳ, ὁστις ἱκμασεν ἐπὶ Αὐγούστου καὶ Τιβερίου καὶ ὀνομάζει αὐτὴν Θουσνέλδαν*).

Σοφὸς τις Γερμανὸς περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ἀσχολούμενος καὶ πολλὰς εἰς αὐτὴν παρασχὼν ὑπηρεσίας, ἐξήνεγκε τὸν ἰσχυρισμὸν,

*) Στράβ. Γεωγρ. VII, 1. 4.

μετὰ μεγάλης εὐφυΐας προσπαθήσας νὰ ὑπερασπίσῃ αὐτόν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος διεσώθη μέχρις ἡμῶν ἀγάλματι τῆς Θουσνέλδας. Ὅστις διήλθε ποτε ἐκ Φλωρεντίας ἐνθυμεῖται βεβαίως μετὰ μεγάλης ἡδονῆς τῆς παρὰ τὴν ἀγορὰν „Loggia de' Lanzi“, ἐνὸς τῶν λαμπροτέρων ἔργων τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἀναγεννήσεως. Μεταξὺ τῶν διακοσμουμένων τῶ ἐσωτερικῶν τῆς στοᾶς ἀγαλμάτων ὑπάρχει καὶ ἓν μαρμαρινὸν εἰς φυσικὸν μέγεθος, ἐφέλιμον τὴν ἡμετέραν προσοχὴν διὰ τῆς βαθείας καὶ μεγαλοπρεποῦς μελαγχολίας,

ἣν ἐκφράζουσιν οἱ εὐγενεῖς αὐτοῦ χαρακτηριστεῖς. Οἱ Φλωρεντίνοι ὀνόμαζον αὐτὸ ἄλλοτε „θεῶν τῆς σιωπῆς“, τοῦτο ὅμως προήλθεν ἐκ τῆς κινήσεως τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ ἀγάλματος πρὸς τὸ στόμα ἀρχαιολόγοι τινὲς ἐν τούτοις ἀπεφάνθησαν ὅτι τὸ ἀγαλμα τοῦτο παριστάνει Βεττουρίαν, τὴν μητέρα τοῦ



Ἀπορεῖ . . .



Στενοχωρεῖται . . .



Κλαίει . . .

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΟΣ.

Κοριολάνου και άλλοι τέλος είπον, ότι δεν είνε άλλη τις θεά ἢ Θνητή ἡρώς, οὐχὶ δ' ἢ Πολύμνια ἢ ἡ Μνημοσύνη. Γάλλος τις ὁμοῦ ἀρχαιοδύτης πρῶτος κατώρθωσε ἢ ἀποδέξῃ, ὅτι τὸ ὄραϊον τοῦτο ἀγαλμα δὲν παριστάνει οὔτε ἑλληνικὴν θεότητα, οὔτε ἄλλην τινὰ ῥωμαίων δέσποινα, ἀλλὰ μόνον „βάρβαρον“ τινὰ γυναῖκα, αἰχμαλωτευθεῖσαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐν θριάμβῳ ἀπαχθεῖσαν εἰς τὴν κοσμοκράτειραν πόλιν. Καὶ ἀληθῶς τὸ πρωτότυπον δὲν ἠδύνατο παρὰ ἢ ἀνήκη εἰς ἔθνος τιμωμένον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διὰ τὰς πολεμικὰς καὶ ἠθικὰς αὐτοῦ ἀρετὰς, καὶ ἦτον ἀνευ ἀμφιβολίας γυνὴ ἔξοχος καὶ ἡγεμονικὴν ἔχουσα τὴν καταγωγὴν. Τὸ πρόσωπον αὐτῆς δὲν φέρει οὔτε τὸν ἑλληνικὸν οὔτε τὸν ῥωμαϊκὸν τύπον, ἀλλὰ μᾶλλον τὸν εἰς τοὺς βορείους λαοὺς ἰδιαίοντα, καὶ τὴν σφραγίδα βαθείας καὶ βεβωδούς μελαγχολίας. Ἡ μικρὸν προκλίνουσα κεφαλὴ φαίνεται ὡσεὶ καμπωμένη ὑπὸ τὸ βάρος καταθλιπτικῆς συμφορᾶς, τὸ δὲ ἀριστερὸν μέρος τοῦ στήθους καὶ οἱ βραχίονες εἶνε γυμνοί, ἢ γυμνότης δὲ αὐτῆ καὶ ὁ τὸ λοιπὸν σῶμα καλύπτων ἱματισμὸς ἀνταποκρίνεται καθ' ὅλα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Τακίτου γενομένην περιγραφὴν τῆς ἐνδυμασίας τῶν ἀρχαίων γερμανίδων γυναικῶν. Ἐν γένει ὁμοῦ ἢ ἀπὸ τοῦ ἀγάλματος τοῦτου ἐντύπωσης εἶνε τοιαῦτη, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ μὴ συμμερίζομενοι τὴν γνώμην τοῦ προμημονευθέντος σοφοῦ γερμανοῦ ἀρχαιοδύτου ὁμολογοῦσιν ὅτι το περιγραφὴν ἀγαλμα παριστάνει Γερμανίδα.

Εἶτε ὁμοῦ τὸ ἀγαλμα ἀληθῶς παριστάνει τὴν Θουσνέλδαν εἶτε μὴ, ἡμεῖς ὅπωςδῆποτε πάλιν ὀφείλομεν νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἡ θυγάτηρ τοῦ Σεγέστου ἦτο περικαλλὴς ἢ τοῦλάχιστον τοιαύτη, ὥστε εὐκόλως νὰ κυριευθῇ τις ὑπὸ θερμοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος. Ἐὰν ἦτο δυσειδής, ἀναμφιβόλως ὁ Ἀρμίνιος ἤθελεν ἀφήσει τὸν πατέρα της νὰ ὑπανδρεύσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ προωρισμένου μνηστήρος καὶ δὲν ἤθελε παροξυνθῆ τόσον, ὥστε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς ἐρωμένης του νὰ συλλάβῃ τὰ μεγάλα ἐκείνα πολιτικὰ σχέδια, διὰ τὴν ματαίωσιν τῶν ὁποίων τσαύτας ὑπέστησαν θυσίας οἱ τότε παντοδύναμοι Ῥωμαῖοι.

Ἰψηλὸν ἔχουσαν τὸ ἀνάστημα, εὐτραφῆ καὶ τραχέα τὰ μέλη, χρυσόκομον, κυανόφθαλμον καὶ καλλιπάρειον πρέπει νὰ φαντασθῶμεν τὴν νεάνίδα, ἥτις θυελλώδη τινὰ νύκτα πεφοβισμένη καὶ ἐν τούτοις εἰς ἀκατάσχετον ὄρμην ὑπακούουσα ἐξέρχεται λάθρα ἐκ τῆς πατρικῆς ἐστίας, ὡς τις λευκὴ καὶ φασματώδης σια σπεύδουσα ἀπομακρύνεται ἐξ αὐτῆς καὶ ἐξαφανίζεται εἰς τὸν παρακαίμενον δρυμόν. Ἐκεῖ ἀναμένει αὐτὴν εἰς ἀνὴρ ἰσάμενος παρὰ τὸν ἵππον του. Ὁσάκις ἢ σελήνη ἀναφαίνεται ἀνὰ μέσον τῶν παρερχομένων νεφῶν καὶ δειλῶς φωτίζει τὸ μέρος τοῦτο τοῦ δάσους, βλέπομεν ὅτι ὁ ἀναμένων ἀνὴρ εἶνε νέος, μεγαλοπρεπῆς, ἀγέρωχος καὶ ἔχει φυσιογνωμίαν Χερούσκου εὐπατρίδου. Κλίνει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἀκροάζεται μετὰ προσοχῆς, διὰ τοῦ θορόβου δὲ τῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του κορυφῶν τῶν δένδρων φθάνει μέχρις αὐτοῦ ἤχος τις, φωνὴ τις, τὴν ὁποίαν ἀναγνώριζει. Ἀμέσως σπεύδει πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἢ φωνὴ ὑπόκωφος κραυγῆ, ἤχος θερμοῦ φιλήματος ἐκ χειλέων νεάνιδος ἠκούσθη, καὶ μετ' ὀλίγον προβαίνει ὁ Ἀρμίνιος φέρων τὴν Θουσνέλδαν ἐπὶ τῶν βραχιόνων του. Ἐγείρει αὐτὴν ἐν βίπῃ ὀφθαλμοῦ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἐφ' οὗ ἀναβάς καὶ αὐτὸς φεύγει δρομαίως συναποφέρων τὸ ἀντικείμενον τοῦ διακαοῦς τοῦ ἔρωτος.

II.

Οἱ παλαιοὶ Γερμανοί, καθ' ἢν ἐποχὴν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκράτουσαν ἀπάσης τῆς τότε γνωστῆς ὑψηλῆς, ἐστεροῦντο κοινοῦ τινος ἠθικοῦ φρονήματος, δὲν ἠδύνατο δὲ καὶ νὰ ἔχωσι τοιοῦτον, διότι ἡ ἀνάπτυξις αὐτῶν καὶ ἡ πολιτικὴ μὲν οὐδεμίαν εἶχε σταθερὰν βᾶσιν καὶ διεῦθυνσιν. Ἐκάστη αὐτῶν φυλὴ ἔζη καθ' ἰδίαν καὶ δι' ἑαυτὴν καὶ μόνην, μὴ ἀποβλέπουσα οὐδ' ἐπιδιώκουσα κοινὴν συμμαχίαν πρὸς τὰ ἄλλα συγγενῆ γερμανικὰ φύλα, εἰ μὴ προέκειτο περὶ παροδικῆς τινος ἐπιδρομῆς εἰς τὰς μεθόρους ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας πρὸς λαφυραγωγίαν αὐτῶν. Ἐν τούτοις οἱ Ῥωμαῖοι εἰργάζοντο ἀκαμάτως παρὰ τὸν Ῥῆνον, καὶ τὴν κατακτηθεῖσαν Γαλατίαν διωργάνουν ὡς ἰδίαν ἐπαρχίαν. Ἡ δόξα τῶν κατορθωμάτων των καὶ τοῦ προηγμένου αὐτῶν πολιτισμοῦ, οἱ μεγαλοπρεπεῖς αὐτῶν ἐξοπλισμοὶ καὶ τὰ ὄπλα των, οἱ ναοὶ καὶ τὰ λαμπρὰ των μέγαρα, αἱ θορυβώδεις αὐτῶν ἐορταὶ καὶ διασκεδάσεις, οἱ ἀγῶνές των καὶ αἱ στρατιωτικαὶ παρατάξεις, αἱ βριθουσαὶ ἐμπορευμάτων τῆς μαγευτικῆς Ἰταλίας ἀγοραὶ των, ἐν αἷς εὐρισκίε τις καὶ ἀπειρον πλοῦτον προϊόντων τῆς μυθώδους Ἀνατολῆς, ὅλα τούτα δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ προκαλέσωσι τὸ θάμβος καὶ τὴν ἐκπληξίν λαοῦ ἐκείνῃ ἀγρίου, ἀπλοῦ καὶ περιωρισμένου.

Πόθος λοιπὸν πρὸς ἔργα μεγάλα καὶ ὄρμη φυσικὴ πρὸς πολεμικὰς πράξεις παρεκίνει χιλιάδας Γερμανῶν ἢ ἀκολουθεῖσι τὰς δαφνοστεφεῖς λεγεῶνας εἰς τὴν ἐνθεν τῶν Ἀλπεων χώραν τῶν θαυμάτων, νὰ τάσσωνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ νικηφόρου Αὐτοκράτορος καὶ νὰ θεῶνται θαυμάζοντες τὰς καλλονὰς τοῦ αἰθρίου οὐρανοῦ, τῶν μαγευτικῶν ἀκτῶν τῆς θαλάσσης, τῶν ἀειθαλῶν δασῶν τῶν Ἀπεννίνων ὄρεων, εἶτα τὴν μεγαλοπρεπῆ πόλιν τῆς Ῥώμης μετὰ τῶν μαρμαρίνων τῆς οἰκοδομῶν, τῶν αὐτοκρατορικῶν τῆς ἀνακτόρων, τῶν ἐν αὐτῇ χρυσοτεύκτων μνημείων τῆς τέχνης καὶ τῶν ἀδιακόπων ὀργίων της. Ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα ὀμίλουν ἐνθουσιωδῶς πλέον ὑπὲρ τῆς κοσμοκρατείας πόλεως καὶ τοῦ κυριάρχου της, τοῦ Καίσαρος, ἀφηγούμενοι δὲ ὅσα εἶδον θαύματα μετέδιδον τὰ φρονήματά των ταῦτα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τῶν ὁμογενεῖς, οἵτινες ἠκραζόντο αὐτῶν μετὰ προσοχῆς καὶ θερμῶς ἠύχοντο, ὅπως καὶ αὐτοὶ ἀξιώθουσι νὰ ἴδωσι καὶ ἢ ἀπολαύσωσι ὅ, τι ἠτύχησαν νὰ γνωρίσωσιν ἐκ τοῦ πλησίον οἱ ἐξ Ἰταλίας παλινοστοῦντες σύντροφοὶ των.

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ὀλόκληροι γερμανικὰ φυλαὶ πέραν τοῦ Ῥήνου ἀπέκτησαν ῥωμαϊκὰ φρονήματα καὶ σὺν τῷ χρόνῳ ἐγένοντο σύμμαχοι τοῦ ῥωμαϊκοῦ λαοῦ, ἂν δ' ὀλίγοι τινὲς ἐξ αὐτῶν, διατηροῦσαι τὸν πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἔρωτα, ἐξανίσταντο κατὰ τῆς ξένης δυνάμεως, πᾶσαι αὐτῶν αἱ ἐνέργειαι ἐξουδετεροῦντο, καὶ ἐμηδενίζοντο ὑπὸ τῶν εἰς τοὺς ξένους ἀφωσιωμένων ὁμογενῶν. Ἐν τούτοις οἱ Ῥωμαῖοι καθυπέταξαν μετὰ μικρὸν οὐ μόνον τὰς πέραν τοῦ Ῥήνου χώρας, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα φύλα, τὰ οἰκοῦντα πέραν τοῦ Ἰστρου ποταμοῦ, οἱ δὲ Γερμανοὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἐλπίδα σωτηρίας ἀπὸ τῆς ἐντελοῦς των ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὑποδουλώσεως εἶχον, παρὰ τὴν κατὰ τῶν νικηφόρων ἐχθρῶν δυσἀρέσκειαν ἄλλων λαῶν τῆς Εὐρώπης.

III.

Ὅτε ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων Κουίντιλιος Βάρων πρῶην σατραπῆς τῆς Συρίας, ἀποσταλεῖς ὡς τοιοῦτος εἰς Γερμανίαν ἠθέλησε νὰ μεταχειρισθῇ τόσον ταπεινωτικῶς τὰ ἐλεύθερα ταῦτα στίφη, ὅσον καὶ τοὺς ἀποθηλυθέντας καὶ

διαφθαρέντας κατοίκους τῆς Συρίας, ἐξανέστησαν κατ' αὐτοῦ ἅπαντες οἱ γερμανικοὶ λαοὶ καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χερούσκου Ἀρμίνιου καὶ κατέβρασαν τὴν ῥωμαϊκὴν δύναμιν ἐν τῷ Τευτοβουργικῷ δρυμῷ. Ὁ Ἀρμίνιος οὗτος, ὅστις, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, ἀπήγαγε τὴν Θουσνέλδαν καὶ ὃν οἱ Γερμανοὶ ἀποκαλοῦσι συνήθως „Ερμάννον“, διετέλεσε προηγούμενος εἰς ῥωμαϊκὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἶχε μάλιστα ἀνέλθει καὶ εἰς ἐπίσημα ἀξιώματα, ἢ δὲ οἰκογένεια αὐτοῦ, ὁ ἀδελφός του Φλάβιος καὶ ἅπανα ἢ φυλὴ του εἶχον σχεδὸν ἐκρωμαϊσθῆ. Καὶ μετ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν λαμπρὰν κατὰ τῶν Ῥωμαίων νίκην του ἢ πρὸς τούτους τῶν συμπατριωτῶν του συμπάθεια ἀντὶ νὰ μειωθῇ ἔτι μᾶλλον ἠξήθη, ὁ δ' ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς τῆς Γερμανίας χώραις ἰσχυρὸς δυνάστης Μαρσβόδουος, ἐφ' ὃν ἅπανα αἱ ἐλπίδες τῶν ἐπαναστατησάντων Γερμανῶν ἐστράζοντο, ἀνεκίρρυσεν ἑαυτὸν φίλα φρονούντα τοῖς Ῥωμαίοις καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὴν κεφαλὴν τοῦ Βάρωνος, ἢν ὁ Ἀρμίνιος εἶχεν ἐξαποστείλει αὐτῷ προτρέπων εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τῶν Ῥωμαίων.

Μέγας ῥωμαϊκὸς στρατὸς ὑπὸ τὸν Γερμανικὸν ἀπεστάλη ἐσπευσμένως κατὰ τῶν ἀνταρτῶν. Οἱ Μάρσοι ταχέως κατεβλήθησαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ κατεσφάγησαν, αἱ Χάττοι καθυπετάγησαν εἰς τὸν Καϊκίαν, οἱ δὲ Χερούσκοι ἦσαν διηρημένοι εἰς δύο φατρίας ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν φίλων τῆς Ῥώμης ἴστατο ὁ ἀρχηγὸς τῶν Χερούσκων Σεγέστης, ὁ πατὴρ τῆς Θουσνέλδης, ἥτις ἐναντίον τῆς θελήσεώς του συνήνεσε τὴν τύχην της πρὸς τὴν τοῦ ἐλευθερωτοῦ τοῦ ἀγνώμονος αὐτῆς λαοῦ.

Ὅσως ἐξεργάγη ἐμφύλιος μεταξὺ τῶν Χερούσκων πόλεμος, καθ' ὃν ὁ Σεγέστης κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τὸν Ἀρμίνιον καὶ τὴν θυγατέρα του Θουσνέλδαν. Καὶ οὗτος μὲν κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, ἀλλὰ παρ' ὅλας του τὰς προσπάθειας καὶ τοὺς ἀγῶνας δὲν ἴδυνθη νὰ σώσῃ καὶ τὴν προσφιλῆ του σύζυγον, διότι πολιορκήσας μετὰ τῶν εὐαριθμῶν ὀπαδῶν του τὸ φρούριον, ἐν ᾧ διέμενεν ὁ Σεγέστης, ἠναγκάσθη εἰς ὑποχώρησιν ἕνεκα προδοσίας τοῦ πρῶην συναγωνιστοῦ καὶ ἰδίου του ἀδελφοῦ Σεγμουίνδου, ἐπικα-

λεσθέντος τὴν βοήθειαν τῆς ὑπὸ τὸν Γερμανικὸν ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς.

Ἡ Θουσνέλδα παρεδόθη αἰχμάλωτος εἰς τοὺς Ῥωμαίους. „Κατὰ τὴν αἰχμαλωσίαν της, διηγέται ὁ Τακίτος, οὐδὲν δάκρυ ἔχουσε· οὐδεμίαν παράκλησιν, οὔτε στόνος ἐξῆλθε τῶν χειλέων της, ἐσταύρωσε μόνον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους ἐντὸς τῶν πτυχῶν τῆς ἐσθῆτός της μετ' ἀπαθείας ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς κατὰ γῆς ἐστραμμένους“. Παραδίδων αὐτὴν ὁ ἴδιος πατὴρ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ῥωμαίου ὑπάτου εἶπε τὰ ἑξῆς: „Διὰ τὸ νεανικὸν παράπτωμα τοῦ υἱοῦ μου ζητῶ συγγνώμην, ὁμολογῶ δὲ ὅτι ἡ θυγάτηρ μου δὲν παρεδόθη ἐδουλοσίως. Ἦδη δύνασαι Σὺ ἢ ἀποφασιῆσαι κατὰ τὸ δοκοῦν, ἂν πρέπη νὰ τὴν φονεύσῃς ἢ νὰ φειδῆθῃς αὐτῆς, ἂν πρέπη νὰ θεωρήσῃς αὐτὴν μᾶλλον ὡς σύζυγον τοῦ Ἀρμίνιου παρὰ ὡς ἐμὴν θυγατέρα.“

Ἡ Θουσνέλδα ὠδηγήθη ἐν θριάμβῳ εἰς Ῥώμην καὶ ἐκεῖ ἐν τῇ φυλακῇ ἐγέννησεν υἱόν, ὅστις ἀνετράφη ἐν Ῥαβέννη καὶ πιθανῶς ἐγένετο κατόπιν ξυφομάχος. Ἀτυχῶς δὲν περισώθη μέχρις ἡμῶν τὸ βιβλίον ἐκεῖνο τοῦ Τακίτου, ἐν ᾧ, ὡς αὐτὸς οὗτος ἀναφέρει, παρέχει πλείονας περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς τύχης τῆς μητρὸς του πληροφορίας. Περὶ τοῦ Ἀρμίνιου ὁμοῦ ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν, καὶ λέγων ὅτι „ἀπέθανε διὰ προδοσίας τῶν συγγενῶν του“· ἐξαιρεῖ μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰ γενναῖα του κατορθώματα καὶ τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῆς τότε κολοσσιαίας τῶν Ῥωμαίων δυνάμεως.

Ὅπωςδῆποτε ὁμοῦ οἱ νεώτεροι Γερμανοὶ εἰδείχθησαν εὐγνώμονες πρὸς τὸ πρῶτον τοῦτο ἠρωτικὸν ζεῦγος τοῦ ἔθνους των. Ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ των διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ξένου ζυγοῦ ἀπαλλαγὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος αἰῶνος οἱ Γερμανοὶ ἤγειρον πρὸς τιμὴν τοῦ πρώτου ἐλευθερωτοῦ τῆς Γερμανίας, τοῦ Ἀρμίνιου, μεγαλοπρεπεῖς μνημείον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου τῆς δόξης του, ἐν τῷ Τευτοβουργικῷ δρυμῷ, ἀπὸ δύο δὲ ἐτῶν ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὰ βεῖθρα τοῦ Ῥήνου ἢ προσωποποιήσας τοῦ ἰδανικοῦ τῆς πατρίδος, ἢ Γερμανία, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὁποίας ὁ παρατηρητὴς ἀναγνωρίζει τοὺς χαρακτηριστῆρας τῆς ἡρώιδος Θουσνέλδης. E. N.

ΤΕΛΕΣΙΑΑ.

Διήγημα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν ἱστορίας.

Μικρὸν πρὸ τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος ἕκαστος ἐν Ἑλλάδι προσηνέτο ἐπικείμενον τὸν ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους ἀγῶνα κατὰ τῆς δυνάμεως τῶν Περσῶν. Καὶ ὁμοῦ οἱ Σπαρτιάται, ὠδοῦμενοι ὑπὸ τοῦ σκληροῦ καὶ βιαίου βασιλέως των Κλεομένης τοῦ Ἀναξανδρίδου, εἶχον ἐκστρατεύσει αὐδῆς κατὰ τῶν Ἀργείων, παρ' ὧν πρὸ διακοσίων ἤδη ἐτῶν εἶχον βιαίως ἀρπάσει τὴν Κυνουρίαν καὶ τὴν Θυρέαν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ χρηστήριου τῶν Δελφῶν, ὅπερ ἐπὶ τούτῳ οἱ Ἀργεῖοι εἶχον ἐρωτήσει, ἦτο περίπου ἢ ἑξῆς: „Καὶ ὅταν γυνὴ νικήσῃ τὸν ἀνδρα καὶ τρέψῃ αὐτὸν εἰς φυγὴν καὶ δόξαν μεγάλην ἀποκτήσῃ ἐν Ἀργεῖ, τότε μέγας θρήνος καὶ κοπετὸς θὰ ἴδῃ εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ Ἀργους“. Ὁ χρησμός οὗτος ἐβρίσκει αὐτοὺς εἰς δεινὴν ἀμηχανίαν, ἐν τούτοις ὁμοῦ ἀπεφάσισαν νὰ πολεμῶσιν κατὰ τῶν ἐπιδρομέων καὶ συνήγαγον στρατὸν ἐξ 6,000 ὀπλιτῶν, ὅς — ἐπειδὴ ὁ γέρον βασιλεὺς αὐτῶν Κόνων δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ πολεμήσῃ — ἔθεσαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν πέντε στρατηγῶν, ὧν ἀριστος ἦτον ὁ Εὐξενίδης. Καὶ ὁ Κλεομένης, λαμπρὰ δαίγματα τῆς στρατηγικῆς καὶ διπλωματικῆς αὐτοῦ δεξιότητος ἐν τῷ κατὰ τῶν Ἀθηναίων πολέμῳ ἐπὶ τῶν Πεισιστρατιδῶν ἤδη παρασχών, ἠρώτησεν ἐπίσης τὸ δελφικὸν μαντεῖον, ἂν θὰ νικήσῃ ἐκστρατεύων κατὰ τῶν Ἀργείων. Ἡ ἀπάντησις τοῦ θεοῦ ἐφάνη εἰς αὐτὸν μᾶλλον εὐνοική, διότι τῷ ἔλεγεν „ἂν λάβῃς τὸ κτήμα τοῦ Ἀργους, σπέρσον πρὸς τοὺς ἰδιούς σου“. Οὗτος ὁ Κλεομένης ἐπὶ κεφαλῆς 8,000 ὀπλιτῶν ἐξεστράτευσε, καὶ κατὰ τὸ σπαρτιατικὸν

ἔθος ἀπεφάσισε πρὶν ἢ προσβῆλῃ τὸ Ἄργος νὰ δῶσῃ τὴν βορειο-ανατολικῶς τοῦ Ἀργους περὶ τὴν Ἐπίδαυρον χώραν. Ὅτε οἱ Ἀργεῖοι ἔμαθον διὰ κατασκόπων ὅτι ὁ Κλεομένης παρήλασε τὴν Τίρυνθα, ἠκολούθησαν αὐτὸν ἐσπευσμένως καὶ φθάσαντες παρὰ τὴν Σηλείαν ἐστρατοπέδευσαν ἀπέναντι του εἰς ἀπόστασιν βολῆς τόξου. Φοβούμενοι ὁμοῦ καὶ διὰ τὸν χρισμὸν καὶ διὰ τὸ ὀλιγάριθμόν των, δὲν ἐπετέθησαν κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὀχυρωθέντες ἀνέμενον τὴν ἐφοδὸν τῶν Σπαρτιατῶν. Πρὸς ἀσφάλειαν ἀπὸ πάσης αἰφνιδίας προσβολῆς διέταξεν ὁ Εὐξενίδης, ὅπως οἱ Ἀργεῖοι προσέγνων ἐπιμελῶς εἰς τὰ σάλπισματα τῶν ἐχθρικῶν κηρύκων, ἀπανθὰ δὲ τὸ μικρὸν τῆς ἀποστάσεως εὐαρινῶς ἠκούοντο. Τοιοῦτοτρόπως ἀμφότεροι οἱ στρατοὶ ἤγεινον τὴν πρῶταν ταυτοχρόνως, προγευματίων δὲ καὶ ἐδείκνουν πάντοτε συγχρόνως, ἐν ᾧ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας διετέλουον ἔτοιμοι εἰς συμπλοκὴν.

Μαθὼν τοῦτο ὁ Κλεομένης καὶ ὀρθῶς συμπεράνας, ὅτι οἱ Ἀργεῖοι φοβούμενοι ἀπροσδύκτων ἐφοδὸν προσεψλάσσοντο, διέταξε πρῶταν τινὰ νὰ θύσωσι πρῶτον εἰς τὴν Ἀρέμιδα καὶ ἔπειτα, δοθέντος τοῦ σημείου τῶν προγεύματος, ὀρμήσωσι καὶ κυριεύσωσιν ἐξ ἐφόδου τὸ στρατοπέδον τῶν Ἀργείων. Καὶ ἀληθῶς τὴν ἐποίησαν, ὅτε οἱ Ἀργεῖοι προγευματίων, εἶδον ἐπερχομένας τὰς σπαρτιατικὰς φάλαγγας, πρὶν ἢ προφθάσωσι δὲ νὰ ἐγερθῶσι καὶ ἐναχίσωσι τοὺς ἐν τοῖς εἰσόδοις τοῦ στρατοπέδου φύλακας, οἱ Σπαρτιάται κατέσφαξαν αὐτοὺς καὶ διεσπάρησαν καθ' ἕνα τὸ στρατό-



Η ΘΟΥΣΝΕΛΛΑ ΠΑΡΑΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΣΕΓΕΣΤΟΥ ΤΩ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩ.
('Επιτομή Ρυχάρδου Βόημ).

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΙ ΙΧΘΥΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΟΙ ΛΑΓΦΟΙ.



Εγενηός.

Τὰ βάρη τῆς θαλάσσης ἐθεωροῦντο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐστία ἔλων τῶν μυθωδῶν καὶ φανταστικῶν πλασμάτων, ἅτινα ἐπλαττεν ἢ φαντασία τῶν λαῶν. Περικαλλῆ ὄντα καὶ δυσειδῆ ἐξαμβλώματα, νηρηίδες καὶ τέρατα ἐδρισκον ἀσφαλῆ καταφυγῆν εἰς τὸν ψυχρὸν πυθμένα τοῦ πόντου.

Ἐνθα οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ εἰσδύσῃ ἀνθρώπου ὄφθαλμός. Ἐνίοτε μόνον ἐξήρχοντο ἐκ τῆς ὑποβρυχίου των φωλεᾶς, καὶ τοῦτο, ἵνα ἐπιφέρωσι βλάβην καὶ καταστροφὴν εἰς τὰ πλάσματα, ἅτινα ἀνέπνεον καὶ ἔζων ἐν τῇ ἐλαφρᾷ τῆς γῆς ἀτμοσφαιρᾷ.

Ὅταν ὅμως βραδύτερον ἐπλησίασεν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, καθ' ὃν αἱ ἐπιστῆμαι ἐμελλον ν' ἀμάρσων, αἱ παραδόσεις αὗται ἐγυμνώθησαν μὲν τῆς ποιητικῆς των περιβολῆς, ἐν τούτοις ὅμως καὶ αὐτοὶ οἱ πρῶτοι „σοφοί“ οὐκ ὀλίγον ἐμόχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἐπιπολαίων παρατηρήσεων καὶ ψευδῶν ἐκθέσεων νὰ χαλκεύσωσι μύθους, οἵτινες ἐπὶ πολὺ ἐπλήρουν τὰς κεφαλὰς τῶν μεταγενεστέρων ἀνθρώπων.

Ὅπως οἱ Ῥωμαῖοι διηγούνται περὶ ἐνὸς ἰχθύος, ὅτι ἠδύνατο νὰ προσκολλᾶται ἐπὶ τῆς τρύπιδος τῶν πλοίων καὶ νὰ ἐμποδίξῃ αὐτὰ νὰ πλεύσωσι περαιτέρω, μεταγενέστεροι δὲ περιηγηταί, ὡς ὁ Κολόμβος, ὁ Δαρμίς, ὁ Γέσσερ καὶ ἄλλοι μετὰ πολλῆς τέχνης ἀνέπτυξαν τὸν μύθον τοῦτον ἐπιτελιότερον. Ὁ τελευταῖος π. χ. ἀφηγεῖται ἐν τινι συγγράμματι τοῦ τὰ ἐξῆς: „Καθὼς παρ' ἡμῶν ὑπάρχει συνήθεια νὰ θηρεύωνται εἰς τοὺς ἀγροὺς οἱ λαγωοὶ δια κυνηγετικῶν κυνῶν, ἢ τὰ πτηνὰ διὰ γεγυμνασμένων ἱεράκων, οὕτως ὑπάρχουσι πολλοὶ λαοί, οἱ ὅποιοι ἐκγυμνάζουσι καὶ τιθαστεύουσιν εἰδὸς τι ἰχθύων πρὸς ἄγρην ἄλλων ἰχθύων.“ Ἄλλ' ἡμεῖς τοιοῦτό τι εἶδος κυνηγετικῶν ἰχθύων οὐδὲν γνωρίζομεν, διότι οὐδεὶς εἶδεν αὐτό ποτε, καλλίστα ὅμως γνωρίζομεν τὸν ἰχθὺν ἐκεῖνον, περὶ οὗ τοσαῦτα θαυμάσια διηγούνται οἱ ἀρχαῖοι καὶ περὶ οὗ ὁ Αἰλιανὸς λέγει: „Πελάγιος ἰχθύς τὴν λῆξιν, τὴν ὄψιν μέλας, τὸ μῆκος κατὰ μεμετρημένην ἔγχυ-

λον, λαβῶν ἐξ ὧν δρᾷ τὸ ὄνομα, θεοῦση νῆτ καὶ μάλα γε ἐξ οὐρίας προσφθαρεὶς καὶ τῆς πρύμνης τὸ ἀκρον ἐνδακῶν, ὡς περ οὖν ἵππον στομῆν ἀπειθῆ καὶ τραχυν χαλινῶ σκληρῶ βιαιότατα ἀνακρούσας, ἀναστέλλει τῆς ὀρμῆς καὶ πεδήσας ἔχει· καὶ μάτην μὲν τὰ ἰστία μέσα πέπρησται, ἐς οὐδὲν δὲ φουῶσιν οἱ ἀνεμοὶ, ἄχος δ' ἔχει τοὺς πλέοντας, συνᾶσι δὲ οἱ ναῦται, καὶ τῆς νεῶς γνωρίζουσι τὸ πάθος. Καὶ ἐντεῦθεν ἐκτῆσατο τὸ ὄνομα· ἐγενηῖδα γὰρ καλοῦσιν οἱ πειραμένοι.“ (Περὶ Ζῴων, Β, 17.) — Καὶ ἀληθῶς ὁ ἰχθύς οὗτος ἔχει μικρὸν μέγεθος, τὸ δὲ μῆκος αὐτοῦ τὸ μέγιστον εἶνε τριάκοντα ὑφ εκατομέτρων, εὐχερῶς δὲ ἀναγνωρίζεται μετὰ τῶν ἄλλων συγγενῶν εἰδῶν ἕνεκα ἰδιορρυθμοῦ τινὸς πλακῶς ἐπικαθημένης ὡς ἐπιβλήμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Δυνάμει τῆς πλακῶς ταύτης δύναται νὰ προσκολληθῇ στερεῶς ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἄλλων ἰχθύων, πλοίων, σανίδων κτλ. καὶ τοῦτο γίνεται ἄνευ δυσκολίας ἕνεκα πολλῶν ἐγκρισίων βυτίδων ἐπὶ τῆς πλακῶς ταύτης, φερουσῶν λεπτοὺς ὀδόντας. Τὴν λείαν αὐτῆς ἐπιφάνειαν πιεῖει ὁ ἰχθύς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, εἰς ὃ θέλει νὰ προσκολληθῇ, ὑφέλκει κατόπιν τὰς διαφόρους ἐσωτερικὰς ἐγκρισίους πτυχὰς καὶ οὕτω σχηματίζει μετὰ τῆς πλακῶς καὶ τῆς σανίδος τοῦ πλοίου χώρον κενὸν ἀέρος καὶ διὰ τῆς πίεσεως τοῦ ὕδατος μένει ἐπομένως προσκολλημένος εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἀντικείμενα.

Ὅμοιους μηχανισμοὺς ἔχουσι καὶ ἄλλοι ἰχθύες καὶ πρὸ πάντων οἱ τῆς τάξεως ἐκείνης, εἰς τὴν ἀνάγονται οἱ λεγόμενοι θαλάσσιοι λαγωοί. Τὴν πλάκα δὲν φέρουσιν οὗτοι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἀλλὰ κάτωθεν τῆς κοιλίας, ὡς τοῦτο φαίνεται ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμῶν εἰκόνι, ἣτις παριστάνει λαγῶν προσκολλημένον ἐπὶ τῆς θαλίνης πλευρᾶς τοῦ ἰχθυοτραφεῖου. Ἔστια τῶν θαλασσίων λαγῶν εἶνε ὄλαι αἱ θαλάσσιοι τῶν βορείων κλιμάτων, ἰδίᾳ δὲ ἡ Βόρειος καὶ ἡ Βαλτικῆ. Τὸ μῆκος εἰς ὃ δύναται νὰ ἐξίχθῶσιν εἶνε τὸ πολὺ 60 ὑφ εκατομέτρων, τὸ δὲ βᾶρος των κυμαίνεται συνήθως μετὰ τῶν τριῶν καὶ τεσσάρων χιλιόγραμμων, σπανιώτατα δὲ μόνον φθάνει εἰς ἕξ ἢ ἑπτὰ χιλιόγραμμα.

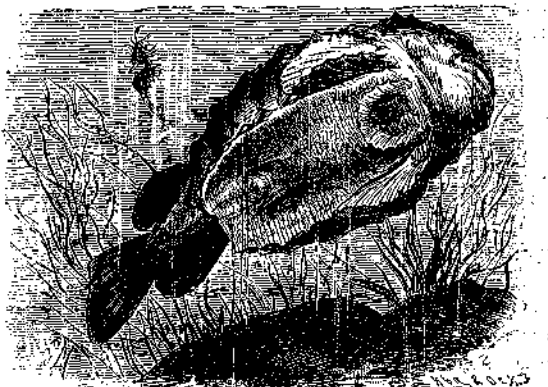
Ἐὰν τὸ ὄνομα τοῦ θαλασίου λαγῶν ἀνταπεκρίνεται πραγματικῶς πρὸς τὰς ἰδιότητας αὐτοῦ, ἔπρεπε τότε νὰ πιστεύσωμεν ὅτι οἱ ἰχθύες οὗτοι διακρίνονται ἀπὸ τῶν ἄλλων κατοίκων τοῦ ὕγρου στοιχείου ἐπὶ ἐκτάκτῳ καὶ ἰδιαζούσῳ εὐκινήσι. Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω· διότι ὁ θαλάσσιος λαγῶς ἀπ' ἐναντίας διαφεύδει τὸ ὄνομά του, εἶνε ἀδέξιος κολυμβητῆς καὶ ὀκνηρὸν καὶ βραδυκίνητον πλάσμα τῆς φύσεως. Ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ πάντοτε σπεύδουσι καὶ μοχθοῦσι πρὸς εὐρεσιν τροφῆς, αὐτὸς οὐδεμίαν φροντίδα καταβάλλει πρὸς τοῦτο καὶ ἀναμένει πάντοτε τὰ βρώματα νὰ καταπέσωσι μόνον τῶν ἐξ οὐρανοῦ. Προσκολλᾶται σταθερῶς ἐπὶ τινος θέσεως καὶ ἀνοίγει τὸ στόμα του, διὰ νὰ καταπῇ τὰ πλησίον παρερχόμενα μικρὰ ζῴωφια. Ἐπὶ ἑβδομάδας ὀλοκλήρους κἀνηται τοιοῦτοτρόπως ἀκίνητος, ἕως ὅτου καὶ ἐπὶ τῆς ἰδίας του κεφαλῆς ἀρχίσωσι νὰ φύωνται διάφορα φύκη καὶ βρύα καὶ παράσχωσιν εἰς τὴν μορφήν του γελιοειδέστατην ὄψιν. Μόνον ὅταν πλέον τὸ βεῖμα παύσῃ νὰ τῷ προσάγῃ, συμπαρασύρον, τροφήν, προσέρπει βραδέως ἐπὶ τῆς βίχης ἄλλου τινὸς ἰχθύος ἢ καρκίνου, προσκολλᾶται ὁμοίως ἐπὶ ταύτης στερεῶς, ἀκόπως δὲ καὶ μετὰ πάσης ἀναπαύσεως διέρχεται τὰ ἀμέτρητα τοῦ ὠκεανοῦ βάρη χωρὶς ἄλλο τι

νὰ ἐπιχειρῇ παρὰ μόνον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ν' ἀνοίγῃ τὸ πειναλέον του στόμα.

Ἐπὶ τῆς ὀρμῆς καὶ μία τις ὀρμή, μία ἐπιθυμία, εἰς τὴν οὐδ' αὐτὸς ὁ θαλάσσιος λαγῶς δύναται ν' ἀντισταθῇ καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὀποιᾶς ἀποκτᾷ ἔκτακτον ζωηρότητα καὶ δραστηριότητα. Ἀρχομένου τοῦ θεροῦς ἢ μᾶλλον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἔδη τοῦ μηνὸς Μαρτίου μεταβάλλεται τὸ τε χρῶμα καὶ ἡ φυσικὴ τοῦ ἰχθύος τούτου κατάστασις. Ὁ τῶς μελανόφαιος θαλάσσιος λαγῶς ἀρχίζει νὰ ἐκπέμπῃ λάμψιν ἐρυθροπύην. Δια τί; Διότι ἐφόρεσε τὸ ἔνδυμα τοῦ γαμοῦ του. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ ἐρωτόληπτα ζεῦγη ἀπέρχονται εἰς ἐπιτηδεῖας παραλίας πρὸς ἐκνεόττους τῶν ἀπειροπληθῶν τεκνίων. Ἐπιλόγισαν τὰ ὡὰ ἐνὸς θήλεος θαλασίου λαγῶν εἰς ἑκατὸν χιλιάδας. Ἐν τούτοις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ οἰκογενειακὸν αἰσθημα, ὁ ἰχθύς οὗτος εἶνε εὐγενέστερος τοῦ ὀμωνόμου του τετραπόδου, διότι μετὰ πατριτικῆς στοργῆς προφυλάσσει τὰ τέκνα του καὶ μάχεται ὑπὲρ αὐτῶν ἐναντίον καὶ αὐτῆς τῆς φύκης. Ἐντὸς ὀλίγων ἑβδομάδων τὸ ἔργον τῆς ἐκνεοττεύσεως ἀποπερατοῦται, καὶ ἤδη οἱ νεαρὸι γόνου προσκολλῶνται ἐπὶ τῆς βίχης τοῦ πατρὸς, ὅστις μετὰ τοῦ προσφιλοῦς φορτίου του ἀπέρχεται καὶ βυθίζεται εἰς βαθύτερα καὶ ἀσφαλέστερα μέρη τοῦ ὠκεανοῦ.

Ἐχθρὸς ἔχει βεβαίως καὶ ὁ θαλάσσιος λαγῶς πολλοὺς, διότι πόλος δὲν ἔχει τοιοῦτους ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ,

ἔπου καθ' ἐκείστην ὁ ὑπὲρ ὑπάρξεως ἄγων ἀπαιτεῖ ἀναρτήματα θύματα. Ὁ μέγας καταστροφὴς τῶν ζῴων, ὁ ἀνθρώπος, ὀλίγον τον καταδιώκει, διότι μόνον παρὰ τοῖς Ἰσλανδοῖς νομιζέται νόστιμον τὸ ταριχευτὸν κρέας του. Ἄντ' αὐτοῦ ὅμως ἡ φύκη ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἰχθύων τούτων· καὶ δὲν εἶνε ἀπίθανον μετὰ παρελευσιν οὐχὶ πολλοῦ χρόνου νὰ ἐξαλειφθῇ ὁ θαλάσσιος λαγῶς παντελῶς καὶ ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς θαλάσσης.



Θαλάσι λαγωί (σελ. 288).

IXNEYMAN.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

16. ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ, δράμα εἰς μέρη πέντε ὑπὸ ΚΑΕΩΝΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗ μετὰ σημειώσεων. Ἐν Λειψίᾳ, ἐκ τῆς Ἀνατολικῆς τυπογραφίας Γ. Δρουγουλίνου 1885. Σελ. XI καὶ 176.

Ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα τυπογραφικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἐπιχειρήσεως εἶνε τὸ προκείμενον νέον τοῦτο ἔργον τοῦ ἀνεκδοῦτος τὰς Μούσας θεραπεύοντος κ. Κλέωνος Ραγκαβῆ. Ἀφοῦ ἢ παρ' ἡμῶν κριτικῆ σιωπῆλως ἐκάνθεισε καὶ τὸ νέον τοῦτο φιλολογικὸν ἔθλον διὰ διστίχου βιβλιοπωλικῆς ἀγγελίας, ξένην πιθανῶς μετὰ τινος χρόνου δὰ μεταδώσωμεν τοῖς ἡμετέροις Ἀναγνωστῆς ἀνάγνωσιν καὶ δικαίαν ἐκτίμησιν τοῦ δράματος τούτου, ὡς τοῦτο συνέβη περὶ τῆς Θεοδώρας. Ἐπέπρωτο τὴν σύγγραφον φιλολογικῆν παρ' ἡμῶν στείρωσιν καὶ τρυφήν νὰ παρακολουθῇ κριτικῆ ἀφασία, ὅστε καὶ ἅμα τῇ ἐμφανίσει οἰουδῆποτε ἀξίου τοῦ ὀνόματος φιλολογικῆ προόδου οὐδεμίαν ἢ ἀκούσθαι οὐδαμῶδες ἐνθαρρυντικῆ φωνῆ. Μετ' ἐπιστάσεως ἡμεῖς καὶ πολλὰς ἡδονῆς τὸ ἔργον ἀναγνόντες δὲν πρόκειται ν' ἀναδειξώμεν ἐνταῦθα τὴν δραματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν. Ἡ λυρικὴ τοῦ δραματοῦργοῦ δύναμις μένει ἀπαρμειώτως μετ' ἑλίου τὸ ἰδιορρυθμὸν τῆς γλωσσικῆς τοῦ διαλόγου περιβολῆς. Ἡ συχὴ δ' ἐπαναλήψις στροφῶν, οἱ ἢ ἐφεξῆς παρατιθέμενη, εἶνε τὰ ἀλάθηστα δείγματα τῆς ποιητικῆς τοῦ νέου Ραγκαβῆ δραστηριότητος:

„Εἰπέ μοι — ἀναφανὲς ὁ Ἡράκλειος — ἐνθυμίσαι, ὦ Βυλάντιον, ἡμῶν τὴν πρώτην καὶ κλεινὴν συνάντησιν; Ἐξ Ἀφρικῆς, ὡς ἔθνος ταναταίερον, οἱ θεῶν μου καταπλάττες, γαστρίων τῆς Προποντίδος τὸ γέλευν μέγαπρον, καὶ τοῦ ἡλίον αἰ ἀντίτες εἰσεβῶς τὰς ἰσθμὸς εἰκόνας καταρπαζόντες εἰς τὸν ἰσθμὸν τὰ ἔκρη. Ὑπερφάνους ἴπυ τῆς ναυαρχίδος ὁ Ἡράκλειος, ἰθαμίαιε τοῦ κόσμου τὴν πρωτεύουσαν, καὶ εἰς τὴν θίαν ταύτην παλινδὸς δ' ἐτίμωνος ἐκρήθη, τὸν βραχίονα σοῦ ἔπεισε, συμπίρος παμπόθητος καὶ συνῆλχθη, τὴν ὑπὲρβιον ἐν σοί.“

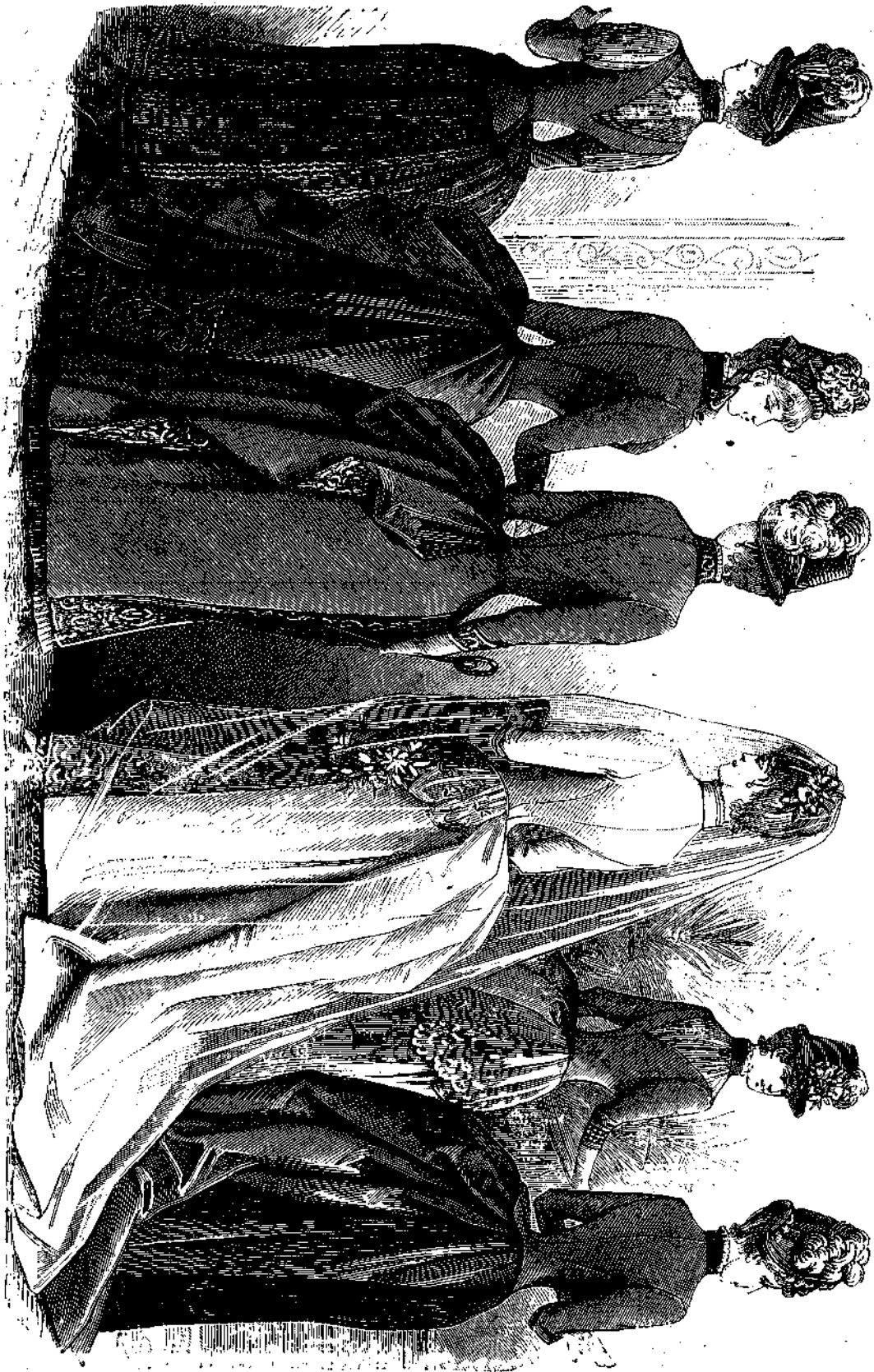
Τοῦ δράματος ἐπιτάσσεται χαριστάτῃ διπράκτος κωμῳδία: Τὸ πῦρ ἀπὸ τῆν Αἰθάλην.

17. ΕΛΛΑΣ, κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Ἰακώβου Φάλκε ὑπὸ Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΙ. Ἐκδότης Κάρολος Βίμπεργ, βιβλιοπώλης ἐν Ἀθήναις. Τύπος Β. G. Teubner ἐν Λειψίᾳ. Ἐχόμεν ὑπ' ὄψιν τὸ πρῶτον φυλλάκιον. ΤΟΜΟΣ Α΄.

διον τοῦ πολυτελεστάτου καὶ καλλιτεχνικωτάτου τοῦτου ἔργου, ὑπερ γενναῖος Ἐκδότης καὶ ἱκανώτατος μεταφραστῆς δωροῦνται εἰς τὴν σύγγραφον Ἑλληνικῶν γενεᾶν, ἔχουσαν νὰ ἀρυσθῇ τὰς πρώτας ἐντυπώσεις τοῦ βίου τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τοιοῦτου μαγευτικῷ καλειδοσκοπίῳ. Ἡ Κλειὸν κατέστησεν ἔδη ὀλίγας τινὰς ἐκ τῶν ἀπειροβίων ἐκείνων τοῦ βιβλίου τοῦτου γνωστὰς εἰς τοὺς Ἀναγνώστας αὐτῆς, ἐπιμνηστικῶς δὲ νῦν εἰς τὴν προκοπὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἔργου θερμῶς συνίστησι τὴν κτῆσιν αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς φίλους τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος.

18. Αἴγυπτος. Μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς ἀνακινούμεν τοῖς Ἀναγνώσταις τῆς Κλειῶς ἔλιον τὸ κείμενον ἐργακίου τῶν ἐν Ἀθήναις Καταστημάτων Ἀνεστη Κωνσταντινίδου, ἀναλαβόντων νέαν ἐκδοσιν τῆς ἹΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς τοῦ κλεινοῦ Καθηγητοῦ Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ. Ἡ μάστιγα ἐπιπολαίη κατέστη ἢ ἀπὸ πολλοῦ ἔδη χρόνου ἐντελής ἐξόντησις τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἢ ἐπιλοπόνθησεν ὁ περιφανὴς τοῦ γένους διδάσκαλος Κ. Παπαρρηγόπουλος. Αἱ νεώτεροι τοῦ Πανελληνίου γενεαὶ στεροῦνται, ὡς ἐκ τούτου, μνημείου ἀπεικονίσαντος πιστῶς πρώτην φορὰν τὴν ἐπὶ πρῶτῳ αἰτῆ ἐθνικῶν ἡμῶν ἐνότητι· τὴν καθ' ἕνα τὰς περιόδους τοῦ μακροῦ ἐκείνου βίου διαλάμπουσαν πνευματικὴν καὶ πολιτικὴν δεξιότητα τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἀείποτε μὲν ἐξείρετον, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ἀπαράμιλλον ἀναδειχθεῖσαν· καὶ τὸ ὑπέροχον ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον οὗτος δὲν ἔπαυσεν ἔχων ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Λέγομεν ὅτι πάντα ταῦτα πρώτην φορὰν διὰ τοῦ προκείμενου ἔργου κατεδείχθησαν καὶ ἀπεδείχθησαν, διότι τίς ἀγνοεῖ ἐπὶ τὸ πλεῖστα μέχρις ἐσχάτων ὀκνηρῶς παρεγνωρίζοντο ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων, μόνον δὲ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἔργου τούτου ἔρχισαν ἐν τῇ ἐσπερίᾳ ἀνομολογούμενα; Οὐδὲν λοιπὸν ἄπορον, ὅτι τ' Ἱστορία αὕτη, γραφείσα εἰς γλῶσσαν εὐληπτον ἐπὶ τῇ σκοπῇ τοῦ νὰ ἀποβῇ ὄχι κτῆμα προσιτὸν τοῖς ὀλίγοις ἀλλ' ἐργακίου παντὸς Ἑλληνοῦς, ἐγένετο ἀνάγκαστος καθ' τὴν πρώτην αὐτῆς ἐκδοσιν, καίτοι τότε εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀντίτυπων δημοσιευθεῖσα· ὅτι ἀπὸ τινων ἐτῶν δὲν ἔπαυσε ζητουμένη μετὰ τοσοῦτου ζήλου, ὅστε τὰ περισευθέντα τελευτήσῃ αὐτῆς ἀντίτυπα ἐπωλήθησαν εἰς ὑπερτριπλασίαν τιμὴν ἢ τοῖς ἕως δραχμῶν 150 ἕκαστον· καὶ ὅτι νῦν ἀπὸ τῶν ἐσχάτων πολλοὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπευθύνονται ἡμῶν διάφοροι ὁμογενεῖς ζητοῦντες τὸ βιβλίον ἀνὸ οἰαζόμενος τιμῆς. Τούτου ἕνεκα ἀπεφασίσαμεν νὰ ἐπιχειρήσωμεν, ἀδείᾳ τοῦ συγγραφέως, τὴν ἀνατύπωσιν τῆς Ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, εἰς μηδὲν λογίζομενοι τὰς ὑπερβόρως δαπάνας καὶ θυσιάς τῆς ἐκδόσεως, ἀλλ' ἐκ μίαις καὶ μόνις ἔθνικαίς φιλο-

ΠΡΩΤΟΙ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΠΥΡΡΟΙ



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Η πρώτη ήρωϊς τῆς γερμανικῆς ἱστορίας (εἰκὼν ὑπὸ Ρυδόου Böhm ἐν σελ. 284 καὶ 285: ἡ Θουονέλθα παρα-
διδομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς Σεγέστον τῷ Γερμανικῷ). — Τελέσθαι, διήγημα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἡμῶν ἱστορίας κατα τὸ γερμανικὸν ὑπὸ Ἐλέ-
νης Ν. — Μαργαρίται ἐκ τῶν τοῦ Κοραΐ. — Κυνηγετικοὶ ἰχθῦς καὶ θαλάσσιοι λαγωοί. (Εἰς. ἔχρηθός καὶ θαλασσίον λαγωῦ ἐν σελ. 288 καὶ
289). — Βιβλιοθήκη. — Ἡ ἀπονάρκωσις τῶν φυτῶν. — Ἀνέκδοτα. — Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἑσπερίας. Ἡ σερβοβουλγαρικὴ ἀναρχὴ καὶ ἡ Ἀδορτα. — Ὁ βασιλεὺς
Μιλάνου. — Τὰ ἰσοστάκια τοῦ Κρόν. — Ὅλαι αἱ ἡμερῆδες τοῦ κόσμου. — Τὸ δευτερευτὸν ἀλεξιβόχιον. — Τὰ ἀστεροσκοπεῖα τοῦ κόσμου. — Ἡ ἐπὶ τῆς Ἀίτης ἀρχαιότατη
καρδιά. — Σηροτάτη περὰ τῆς Νιγηρίας. — Ὁ Ἰούλιος Γερβὸ καὶ οἱ ἀκριτόμυθοι θανμασταὶ του. — Οἱ Ράκται τοῦ Βερολίνου. — Ὁ ἡλεκτρικὸς φωτισμὸς τοῦ Τουρίνου. — Μία συγ-
γραφή τῆς ἐπιστολῆς. — Πρῶτοι χειμερινοὶ ἀνεμοὶ, εἰκὼν ἐν σελίδ. 292.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

τύποις Bär & Hornann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάριτες ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur, ἐν Στρασβούργῳ. — Μελέων Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.